

З КНИГИ МАРІАННИ КІЯНОВСЬКОЇ «БАБИН ЯР. ГОЛОСАМИ»

я би вмерла на вулиці цій або тій що за
рогом
та конвой не дозволить здається проси не
проси
у валізі не те щоби речі збиралась в
дорогу
як збираються люди в дорогу в останні
часи
тільки ключ і листи фотографії брошка і
гроші
ну не те щоби гроші всього лише кілька
банкнот
ми бредемо по куряві літній немов по
пороші
омінаючи вирви тіла і сліди нечистот
увірвалися в дім наказали все цінне узяти
я взяла теплий плед трохи хліба і трохи
води
а есесівець крививсь віспаво на вбогість
кімнати
що запалася раптом в ніщо як і я
назавжди
а тепер я їду назавжди розумію і бачу
всю приреченість нашу крізь світла
щільного ясу
я би вмерла на вулиці цій і тому я не
плачу
а лишаю валізу на бруці ім'я лиш несучу
я рахила

я виживу і стану просто татом
таким як мій або як тато раї
у мене буде пряників багато
я буду татом тато не вмирає
у мене будуть діти я і йоня
і буде два чи три автомобілі
і буде шрам великий на долоні
і голубник і навіть миші білі
і буде мама ніжна і ласкава
із ніжними і теплими руками
я виживу бо я не маю права
померти тут в цій ямі сам без мами
* * *

за цю війну я навіть аж підріс
ходив у другий клас тепер я був би
в четвертому болить розбитий ніс
ударив толік я про це й забув би
якби не те що ми із ним удвох
вціліли чудом із цілого класу
я заховався за чортополох
він ніч сидів на дереві щоразу
здрігався і боявся що впаде
від страху весь спітнів казав до нитки
він думав хтось лишився та ніде
нікого але в їхньої сусідки
знайшовся кусник хліба на столі
він дав його мені казав не хоче
бо всіх убили всі лежать в землі
у бабинім яру земля хлюпоче
казав від крові там живих катма
вбивати німців в нього є граната
вже третій день ніде його нема
дивлюсь на жовті стрілки циферблата
годинник дідів і давно не йде
я скоро вмру як він бо час не жде
була облава наших всіх взяли
й мене візьмуть не знаю ще коли